

რედაქცია: სოლოლაკზე, ბალის ქუჩაზე, ბ. შადინოვის სახლში, № 33.

ხელის-მოწერა მიიღება რედაქციაში, მარცხე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типограф. ВЪ редакцію газ. „Дროба“.

გაზეთის უასი: მთელის წლი—8 მან., ნახევარ წლი—5 მან., სამის თვის—3 მან., ერთის თვის—1 მან.

ცალკე ნომერი ღირს შაურად.

დროება

ხუთშაბათი

უასი განსაკუთრებით ახლო—1 კაპ., ცალკე ნომერი—8 კაპ., ხუთშაბათის ცენტროთი—5 კაპ., პატარათი—4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბედად გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

ამ 1879 წელს გაზეთი

„დროება“

ბამოდის მუდამ დღე და იმავე მიმართულებითა და პროგრამით, როგორც აქამდინ გამდრიოდა.

ხელის-მოწერა

მთელი წლი მიიღება რედაქციაში, ბალის ქუჩაზე ბ. შადინოვის სახლში, № 33.

მალაქს გარეშე მცხოვრებთა გაზეთი ამ აღრესით უნდა დაიბარონ: ВЪ Типограф. ВЪ редакцію газетъ „Дрoбa“.

გაზეთის უასი

- მთელის წლი — — — 8 მან.
- მესამის თვის — — — 5 მან.
- სამის თვის — — — 3 „
- ერთის თვის — — — 1 „

პირველი აპრილიდან წლის დასლუ. შადინ 6 (მძვნი) მან.

შული გაზეთის დაბარებისათვის უნდა იქმნეს რედაქციაში წარმოდგენილი.

საქართველო

დღიური

* მუთაისის გამსესხებელ შ. მნახველი ამხანაგობა დაარსდა 1877 და აქნობამდინ საზოგადოებას იმისი მოქმედება არ შეუტყუა. მითქმის წელიწადი არც ახალი წვერებიან ამორჩეული და როგორც მევიტყუთ აქნობამდინ არც კი მიუღიათ ანგარიში და საქმეები ძველი წვერებისაგან. მართლაც ეს მესამე წელიწადია, რომ საზოგადოებას არ უნახავს იმის წლიური ანგარიში: მიკვირს, სწორეთ, ტყუილათ რათ აბანდებენ ფილებს; არა სჯობს ერთ რომელიმე სოფელში, საცა უფრო სასარგებლო იქნება ეს გამსესხებელ-მემნახველი ამხანაგობა, არ გადიტანენ ამ ფილებს და არ გამართავენ. მთხოვეთ შეგვატყუბინონ დაწერილები ფი ამბავი ამის თაობაზე.

* როგორც მოგახსენებთ 25 აპრილს დანიშნულია თავდაზნაურების კრება ბანკის თაობაზე, და მიკვირს ვინაი არცა რაგვა რატომ არ ფიქრობს იმაზე თუ სად უნდა შეიკრიბონ ის თავდაზნაურები, რომელიც ჩამოვლენ. როგორც გვითხრეს და ჩვენც გვინახავს

თვითონ ბანკში არ არის იმოდენა ოთახი რომ ეს ხალხი დაეციოს. მაგანი კიდევ დროა მიიღონ რავე საშუალება სახლის საშოვნელათ, რადგან კრება ცხვირ-წინ აქვთ.

* * * მრშაბათს 9 აპრილს მთელი წლის მალაქის რჩევაში იყო სხდომა, რომელშიაც ამორჩიეს გამგეობის წევრები. ხანჯიევის მაგიერათ ამორჩიეს ნ. ავ. პაპოვი, რომელიც ადრე იყო იმ გამგეობის უფროსი ბუღალტერი. მიიღო 31 თეთრი და 14 შაფი. მეორე, კანდიდატათ უ. ხოსროევი 27 თეთრი და 17 შაფი.

ამ სხდომაზედვე გადაწყვიტეს რომ ალარ ამორჩიონ შენობითი მოქმედების უფროსი და მოიწვიონ ამ ადგილზე ის პირი, რომელიც თავის ნებით მოინდომებს.

* * * მალაქის თავმა პ. მატინოვმა რჩევის განხის უკან წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშიაც გამოსთქვა მახრი მალაქის საქმის კარგათ წაყვანისა, თუ ვინცობაა მას დევნაარებიან სუყველა წევრები. ამას გარდა მან გამოსთქვა იმედი ნაყოფის მოტანისა ახალ წვერების თანაშემწეობით და გამოუცხადა ყველას მადლობა მის ამორჩევისათვის.

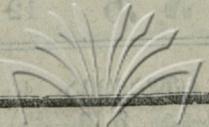
* * * მაყიდგან მივიღეთ შემდეგი ამბავი ამ ოთხი დღის წინეთ ს. მაყის ახლოს, ბორის უფელში, შკის წყლის ბოგირზედ მომხდარა ერთი სამწუხარო საქმე, როგორც დღეს მიაშბო ერთმა წარჩინებულმა თავადმა. მისი მთელი სის მოქალაქეს (გვარი არ ცოდა) და უნიშნავს ქალი თავის ვაჟისათვის ს. არადითში, რომელიც ამ ბოგირიდან ოთხის ვერსის სიშორეზე მდებარეობს. წარსულს კვირაში სამეფო თავის გასათხოვარის დით და დედით მოსულა ზემოხსენებულ სოფელში დანიშნულის სანახავათ. იმ დღეს, როდესაც ამ ხალხს ქალაქში წასვლა დაუბრებიათ, ცარიელი ფაიტონი მომავალეებულა ბრეთიდგან, მოქალაქეებს რომ ფაიტონი უნახეთ უფიქრიათ: ბორში ჩასვლას, — ამ ფაიტონით ბომის სტანციაში გადავიდეთ და იქიდან რკინის გზით წავიდეთ ქალაქში, შეიქრიათ და კიდევ აღუსრულებიათ. რაოდენიმე წამის განმავლობაში ამ ფაიტონს თავისის პასაჟირებით მოუტანებია შკის წყლის ბოგირი დუქანთან.

— შკის წყალი გამოდის ძალიან ხეობიდან, ჩამოუდის გვერდზედ ზო-

გიერთ სოფლებს; ამ წყალზედ ყოველთვის ბოგირი ყოფილა.

რადგან ამ ბოგირზედ 1878 წელში ახლის ომის ველისკენ მომავალ რუჟის ჯარს თავიანთის ზარბაზნებით და ჯარის მოწყობილობებით უნდა გაეცლო, ამისათვის მთავრობამ აუცილებელ საჭიროდ დაინახა ამ ბოგირის მაგიერ ახალი გაკეთება. ახალი ბოგირის გაკეთებლათ, ამბობენ, რამდენიმე ათასი მანეთი გარდაუტია მთავრობას აქაურ უფროს პოლიციისთვის რომელიც ზედამხედველობითაც ისეთი ბოგირი გაკეთებულა ამ შკის წყალზედ, რომ მისი წახდენა აუცილებელი იყო პირველ ამ წყლის მოდიღებაზედვე. მართლაც ამ ოთხი დღის წინეთ აღიდებულ შკის წყალს თავის ბოგირისთვის არადეთის მხრიდან, ყველა სურჯები გამოეცალა გარდა მეორე ნაპირის ორი ბურჯებისა.

— აი, ამ მდგომარეობაში იყო შკის ბოგირი, როდესაც სურამელმა მეფაიტონემ თავმოწონებით გამოარჩენა ქალაქელები ქვევით შკის დუქანის წინა მდელქვემ, რომელშიაც ბოგირის მდგომარეობა იცოდა, მეფაიტონეს დაუძახა დააყენა ნუ მიხვალაო. მაგრამ უკახასკნელმა ეს სხვა ფრიგ მიიღო, მდელქვემ ყურის არ ათხოვა, შემოჰკრა ცხენებს და მოწონებით შეაყენა ფაიტონი ბოგირზედ. საბრალო მგზავრებმა როგორც მოატანეს ვადარჩევილ ბურჯებსა და ცხენ ბმა სიმავრებზედ ფხენები შედგეს უკანიდან ბოგირი ერთბაშათ ბოგირის წყალში თავისის მგზავრებით გადაბრუნებულ ფაიტონი გზავრებით და კუჩრით რამდენიმე არშანი გაატარა წყალმა. შებდგე, როდესაც ფაიტონი გადმოპრუნდა დედამ და ვაჟმა მოასწრეს ხილის ერთმანერთისა და ქალი კი ამათგან გაცალკეებულთი დარჩა. ამ ქალს ტანისამოსი გაპეროდა და ისე ზებუერთათ ეტიეტიეებინა წყალსა, რომ მნახველს ეგონებოდა რომ ცურაობსო, და თანაც დედა და ძმას მადლის ხმით ნუგემს აძლედა თურმე. დედა და ვაჟი ერთ ფლატოს მიაწყდენ, შეიმავრეს თავები. ძალი კი, დიდხანს თურმე ატარა წყალში, მაგრამ ვინ იყო საბრალოს მშველელი. ბოლოს, სიჩქარეში, რომ გაეტანა წყალსა აქ ჩაყურკუმალებდა დევწებინებინა და დამლჩივალიყო. შაიტონი ცხენებით ერთ ღრანტში მიეჩხირა, მეფაიტონე როგორც იყო გამოსულიყო და დაემხნა კაცებისთვის, რომლებსაც ვაჟი და უბედური დედა გამოეყვანათ, დახრჩვალთი ქალი გამოეთრი-

ათ და ფაიტონის გამოთრევა კი ველარ გაეხდნათ. მარი დღე საბრალო ცხენები და დაღწილი ფაიტონი ამ ადგილს ყოფილან. მეფაიტონე წასულა სურამში, ალა ჩამოუყვანია და ამ რიგათ გამოუთრევიათ ფაიტონი. გადურჩენიათ ორი ცხენი, მაგრამ ორი ცხენი კი დამხვალა.

„დროების“ კორამსონდენსია

მე ვ ვ რ ი ს ხ ე ვ ი . მარტის 30 დღესა წინათაც ვიწერებოდი და ეხლაც ვიწერებ, რომ ამ სოფელში უხვი ღვინის გამო ერთი ჩხუბი, და აყალ მაყალია ყოველს ცისმარეს დღეს. რამდენი მსხვერპლი შეიწირა ამ დალოცვილმა ბახუსსა; მაგრამ ბუნებითი სიკვდილიც კი გაოწავრდია და ყოველს ცისმარეს დღეს მიაქვს მსხვერპლები. ამ მოკლე ხანში აქ ორასზე მეტი ადამიანი მოკვდა! მრასი მოკვდა მეთქი! მინლა დარჩა? ბანახევრდა რალა ხალხი, მღვდლები ველარ ასდიან დამარხვასა, სასაფლაოთ აივსო, დამარხულს მკვდრებს იღებენ საფლავიდგან და მათ მაგიერათ ახალს ჰმარხვენ. საკვირველი ეს არის, რომ ასე უყურადღებოდ უშვებენ ამ საშინელს ზეცის მესს! ის მინც წარმოვიდგინოთ, რომ იგინი არიან მუშები, ვხუმრებით ორასი მუშის საქმიდგან მოშორება? რამტელი, ორასი ახლა სხვაგან კვდება უპატრონობით. რას იტყვი ამანე ნეტა ვიცოდეთ მაზრის მკურნალო? ნუთუ კაცთ მოყვარე მთავრობა იმისთვის მიუხდვია იმისთვის ეს წმინდა თანამდებობა, რომ გორში იჯდეს და გულ გრილად უცქეროდეს ხალხის ჭლეტას, ხალხის ქეთინსა. აბა იმას მოუვიდეს ვინმე გულის დამწველი ნეტა

მაშინ რას იქდა. ჩვენი მკურნალი უეჭველია ასე ფიქრობს რომ გრძობა არა აქვს ჩვენ საწყალს ბადილას რომელიც ცოლშიელით ამოსწყდა, რომელსაც წყლის გამოთობი ადარაინა ჰყავს და როგორც იტყვიან, დღეს, თუ ხვალ კინკარ კნ. თუ ამოუყა სახლში. რამტენი ბადლა არის მის სამკურნალო მზრუნველობის ქვეშ მყოფს მაზრაში?

ახლა მაგახსენოთ, რითი იქლიტება ხალხი ყალართმა (სკარლატინა) (?) მკვალთ და ერთი რალაც უკნაური სნეულობა. მგონი ეს სულ ყალართმა არის, მაგრამ ექიმის დაუდევრობის გამო განაერდა, გაძნელდა და სხვა-და-სხვა ფრივ ანდება კაცსა და ასე ჰკლავს. მიუმატოთ ამას წითელი და ყვავილი და მაშინ დარწმუნდებით, რომ ჩვენ სოფელში დიდი ხორველობა ჩამოვარდა და ეს კი თითქოს ჯერ არაიენ იცის მინ არის ამ შემთხვევაში დამნაშავე? რალა თქმა უნდა რომ უფრო მაზრის მკურნალი. მაზრის უფროსს უნდა ჰყვანდეს მაზრის მკურნალი, რომელიც აკი ჰყავს კიდევ; მაგრამ უბედურობა ეს არის რომ მაზრის გარეთ არ წავა. მაშინ წავა, როცა დასტრიან ვისმეს ან თავს გაუტებენ: წავა და გზის ფულს იღებს რა ენადღებება. თუ მაზრის უფროსზე არის დამოკიდებული მაზრის მკურნალის ამორჩევა, მაშინ გასაკვირველია რომ ამისთანა მკურნალს თავის მაზრიდგან არ აძევენ. ბარდა ამისა მაზრის სამმართველოში მოუყრიათ თავი ისეთ ჩინონიკობას, რომლებიც ხელ აღებულნი არიან სინილისზედაც და გულ წრფელობაზედაც. ბამოგზაენის უფროსი ერთს რომელსამე ჩინონიკს გასაგებლად, მართლა იხრცება ხალხი, თუ არა. ამოვა ეს ჩინონიკი იყვირებს, ილანძღება, ხეირიანად ვერას გააგებინებს გლეხებს, იმათაც ემინიანთ, რომ მაზრის სამმარ-

თველოში მოწმად არა მარტის 30 დღესა, და ყველაფერზე ეუბნებიან „სკარლატინა“ მოვლენ ეს ბატონები და ეტყვიან უფროსსა, რომ არც იხრცება ხალხიო და ფხილიც არაიენს წამოტყვიებიათ.

არც ცოცხლებს აყრნიათ ხეირი აქაური ვაჭრების გადაძკედ და ბორის სომხებისა. რალაც დეპო გახსნეს, პატარა ისიამოვნა ხალხმა, ცოტა დაისვენეს ყველგისაგან. ახლა ვეც, რალაც მიზეზით, აღარ მუშაობს დრომდისინა და ისეც ვაჭრების მახვი მიგება აქაურობა ბორის სომხებს ბევრი ფული აქვთ გავლებული აქაურს თავად-აზნაურობაზე. მალს აძლევენ მოკალესა და მოვალე არ იღებს რა არის ვალმა იბარტყოს და ერთი-ორათ აიღონ თავიანთ ფული ბიორგი მართავი ერთი თვეა უკან დასდევს ბარამოვსა და ეხვეწება აიღე ფულიო, მაგრამ ეს არ იღებს. რალა ბევრი ვილაპარაკო, ეს ვაჭრებიც „სიკვდილზე“ მეტს ბევრს არას გვასიამოვნებენ.

იოსებ დამკვირვებე

უცხო ქვეყნები

რეალთი

მევიატის ხედივს გამოუცელია მინისტრები, რომელთა შორის ჰყოფილან ერთი ინგლისელი და ერთი ფრანკუზი, რომლებს გამო ინგლისის და საფრანგეთის მმართველობა უკმაყოფილოთ დარჩენილა. ამ შემთხვევის გამო სულთანს მიუწერია ტელეგრამმა სალსბირისათვის რომელშიაც აცხადებს მწუხარებას იზმაილის მოქმედებაზედ, ჰპირდება მის გამოცვლას და ხალიმის დანიშნვას. ამ

ფალტონი

შეიძლება თუ არა გაყვანილ იქმნას „დროების“ „მე—47, 48, 49 №-ში“ მოყვანილი ცოდნანი ჩვენს სასოფლო და სამოქალაქო უკოლღებში?

(დასასრული)

ზ). მ უ ზ ი კ ა , გ ა ლ ო ბ ა .

ამაზე ბევრის თქმა და ლაპარაკი არ შემიძლიან. მხოლოდ ამას კი ვიტყვი, რომ ჩვენ ყოვლის ღონისძიებით უნდა ვეცადოთ და ყველა სასოფლო უკოლებში ჩონგურზე ანუ თარზე დაკვრა შემოვიღოთ. მს სამუნიკო იარაღები ასე იაფია, რომ ამ მხრით, ჩვენი სასოფლო უკოლები ძლიერ ნეტარ მდგომარეობაში იმყოფებიან. უწინ სხვა-და-სხვა სამუნიკო იარაღზე დაკვრა ძალიან იყო გავრცელებული ჩვენ ხალხში, ასე რომ შრავალმა ჩვენმა ქალებმაც კი იცოდნენ; ახლა კი ეს მშვენიერი ხელობა თითქმის სრულიად დაცემულია. დიდ სამსახურს გაუწევს ჩვენს ქვეყანას, ვინც

პირველათ ამ საქმეს რამე წარმოებას მისცემს და ასე თუ ისე ფეხზე წამოაყენებს. მაგრამ ვის შაუძლიან სასოფლო მასწავლებელზე მეტი ხელი მოუმართოს ამ საქმეს? ამიტომ ვისურვებთ, რომ თვით მასწავლებლები შეუდგნენ ჩონგურზე ანუ თარზე დაკვრის შესწავლას და თავიანთ მოსურნე შაგირდებსაც ასწავლონ. დაუღალაფი დღიური შრომის შემდეგ უკოლაში, რომ ყმაწვილებმა თარის ანუ ჩონგურის დაკვრაზე ლეკური დაუარონ, ანუ დამღერონ ცუდი არ იქნება... ამით ჩვენ შაგვიძლიან ერთი ათად უფრო გავაცოცხოთ ჩვენი დაცემული ქართლის გული! მხოლოდ ერთხელ უნდა ნახოს კაცმა თარზე დამკვრელი უსწავლელი გლეხი კაცი, (რომელმაც ყოვლის უმასწავლებლოთ ისწავლა დაკვრა), რომ მაშინვე თავგანის მცემელი განდეს ზემოდ მოყვანილი აზრისა! ვისურვებთ, რომ ამ აზრმა მეტი მომხრე მოიპოვოს და ჩვენმა მემუნიკეებმა კი სკრიპკის თუ სხვა უცხო სამუნიკო იარაღების მაგიერად შეიყვარონ ჩვენი ხალხის სამუნიკო იარაღები

და ამით წარმატება მისცენ ჩვენ მუზიკას! პი ჩვენის ფიქრით ის ცნობანი, რომელნიც გარდაცემულნი უნდა იყვნენ ჩვენ სასოფლო უკოლებში. შეიძლება თუ არა ეს ცოდნანი გარდაცემულნი იყვნენ, ჩვენ ამანე ჩვენი ვსთქვიოთ. თქმა არ უნდა, რომ ეს პროგრამმა დაურღვეველი პროგრამმა არ არის; დასრულებული პროგრამის შემუშავება მთელი კრების საქმეა. ჩვენ მხოლოდ ჩვენი პირადი შესვლელობა გამოვსთქვიოთ.

ახლა სიტყვა დარჩა სამოქალაქო სასწავლებლებზედ. თუ სასოფლო სასწავლებელში შესაძლებელია ყველა საგნებიდამ საჭირო ცნობების შესწავლა, თქმა არ უნდა, რომ ყოველი ეს ათჯერ უფრო ადვილი დასასრულებელია სამოქალაქო სასწავლებლებში, რადგანაც აქ მასწავლებლებნიც მეტნი არიან, შეძლება მეტია, მოწყობილობაც უკეთესია და სხვა ყველაფერი. ამიტომ თქმა არ უნდა, რომ სამოქალაქო სასწავლებელში ყოველი სასწავლო საგანი უნდა შესწავლებოდეს უფრო ვრცლად, უფ-

საქმის თაობაზედ ინგლისის და საფრანგეთის კაბინეტებს ჰქონდათ რჩევა.

—მრთი ინგლისური გაზეთი ამბობს, რომ ხედივი ხალიმს ალაგს არ დაუთმობს და მსმალეთი იძულებული იქნება გაგზავნოს ჯარები,—მაგრამ საუბედუროთ მსმალეთს არა ჰყავს იმთენი ჯარი, რომ ხედივის გამოსაცვლელათა გაგზავნოს. მსმალეთს დიდი მოვალეობა დაედება ხედივის გამოცვლაზედ, მაგრამ ინგლისი მანვე არა ჰფიქრობს, რადგანაც მას ყოველ ღონისძიებით უნდა ინდოეთის გზა ჰქონდეს.

სტამბოლის გაზეთი გვაცნობებს, რომ უკანასკნელი რუსეთის წინადადება აღმოსავლეთ რუმელიაზედ მდგომარეობს შემდეგში: აღმოსავლეთ რუმელიის მილიცია უნდა ემორჩილებოდეს უცხო ქვეყნების მმართველობისაგან დანიშნულს პირს. სულთანმა უნდა დანიშნოს გენერალ-ლუთერნატორი ევროპულ კამისიის შემწეობით მსმალეთში უარი განაცხადა ბალკანის გასავალ ადგილების დაჭერაზედ თუ ეს წინადადება მიიღო უცხო-ქვეყნების მმართველობამ, მაშინ რუსეთი გაიყვანს ჯარებს აღმოსავლეთ რუმელიიდან ბერლინის პირობის დანიშნულებით.

სტამბოლში ხმა დავარდა, მითომ მინისტრების რჩევამ გადაწყვიტა, რომ პორტა არ იყოს გარეული არეული ოკუპაციაში და გენერალ-ლუთერნატორათ იყოს ალევო—ფაშა.

საბმარქნეთი

პირობის დებუტატი გენერალი სპირომილის წინამძღოლობით წავიდა რომში, პარიჟში და სხვა ქალაქებს, რომ სთხოვოს უცხო ქვეყნების მმართველობას მოხმარება და აღბანის დებუტა-

რო ღრმად, ვიდრე სასოფლო სასწავლებელში. მაგრამ, ჩვენ და სამწუხაროდ, აწინდელი სამოქალაქო სასწავლებლები თავისი საკლასო სისტემით, ჩვენგან წარმოდგენილი საქმისათვის სრულიად გამოუსადეგნი არიან, რადგანაც შეუძლებელია, რომ ყველა მასწავლებელმა ერთად და ღრმად იცოდეს ყველა ეს საგნები, რათა წარმატებით გარდასცეს იგინი მოწაფეებს. ჩვენის ფიქრით ამ გვარი შკოლებისათვის საჭირო იქნებოდა არა საკლასო მასწავლებელი, არამედ ცალკე საგნების მასწავლებელი. აი, ჩვენის ფიქრით, სურათი ჩვენი სამოქალაქო სასწავლებლისა: მასში არის მხოლოდ ოთხი მასწავლებელი: ერთი—მასწავლებელი—დოქტორი, რომელიც ასწავლის ფიზიკოლოგიას, მედიცინას, გეოგრაფიას; მეორე—მასწავლებელი მეურნე და ამასთან ხიმიკოსი და ფიზიკოსი; მესამე—მასწავლებელი—პედაგოგი და მოქალაქე, რომელიც ასწავლის პედაგოგიას, სამართალს და სერო ისტორიას და გეოგრაფიას, და მეოთხე—მასწავლებელი აქტიორი, რომელიც ასწავლის

ციის ტყუალათ მოგონილი მოთხოვნა ლევა გამოსაქაროს.

რუსეთი

2 აპრილს, ცხრა საათზედ დილით ხელაწიფე იმპერატორი ჩვეულებისამებრ სასეირნოთ გამოვიდა თავის საზამთრო სასახლიდან და მის შორი ახლო დასეირნობდა, როდესაც წინ შეეყარა ერთი 34 წლის ყმაწვილი კაცი სამოქალაქო ტანისამოსით, კაკარდიანის ქუდით, რომელმაც ჯერ თურმე მდაბლათ დაუჭრა ხელმწიფეს თავი და მერე, როდესაც ცოტათი მოსცილდა, ესრლოა რევოლვერი პირველათ, ერთხელ და მეორეთ როდესაც ხელმწიფე იმპერატორმა გასწია ბარჩაკვის სახლისაკენ თავის შესაფარებლათ, სამჯერ ზედი ზედ ამ ყმაწვილმა დაჭერის დროსაც ერთხელ კიდევ გაისროლა რევოლვერი და დასჭრა ერთი მოსამსახურე პირი, ამ შემთხვევის შემდეგ, ხელმწიფე იმპერატორი, როდესაც დარწმუნდა, რომ დამნაშავე პირი დაჭერილი, არის ჩაჯდა კარეტაში და წაბრძანდა თავის სასახლეში, სადაც დილის 11 საათზედ შეიყარნენ მისალოცავათ უმაღლესი პირები. დაჭერის დროს ამ ყმაწვილს მიუღია საწამლავი, რომლის გამო, როდესაც პეტერბურდის გრაფონაილინიკთან მიუყვანიათ გული არეგია და გამხდარა ძალიან ავით. აქიმებმა როგორც იყო სიკედილისაგან დაიხსნეს ეს ყმაწვილი რომელიც გამოდგა ლეკრის თანაშემწეს შვილი, გვართ ალექსანდრე სოლოვიოვი. ალექსანდრე სოლოვიოვის ჰყოლია 80 წლის მამა, დედა, ორი ძმა და ერთი და, რომელიც დილიდამ საღამომდე უროკებს აძლევს

მუზიკას, გალობას და წარმოდგენებსაც მხართავს სასწავლებელში, რომელშიაც ავარჯიშებს მოწაფეებს. შკოლის მმართველად აღმოიჩინევა რამდენიმე წლით მათგანი ერთი თვით იმათგანვე—ხმის უმეტესობით. სწავლა ამ სასწავლებელში გრძელდება რვა წელიწადი. სასწავლებელი ძლიერ კარგათ არის მოწყობილი; აქ ყველაფერი არის: აფთიაქიც, საავთმყოფო ოთახიც, ფიზიკური და ხიმიკურიც, ყველა საჭირო სამეურნეო იარაღებიც, მუზეუმიც, შინაური პირუტყვი და ფრინველიცა ჰყავთ, მშვენიერი ბაღიც აქვთ, სათეატრო ოთახი და ტეატრალური მოწყობილობაც აქვთ და ერთი სიტყვით ყველაფერი...

დასკვნა. თქმა არ უნდა, რომ ყოველი ზემოთ ნათქვამი სასოფლო და სამოქალაქო სასწავლებლებზე, თავის განსახორციელებლად თხოულობს მომეტებულ ხარჯსაც, უფრო კარგად მოზადებულ მასწავლებლებსაც, ყველა სასწავლო საგნებთან წიგნების შედგენას და გამოცემისაც და სხვა ბევრ რამეს, მაგრამ ჩვენ როდის უნდა შეუშინდეთ

მრთი ძმა ყოფილა ტამარის დედასა მენტის ჩინოვნიკი და მერე... მათ წოლილა საავთმყოფოში. ალექსანდრე სოლოვიოვის ჯერ გაუთავებია პეტერბურდს გიმნაზიის კურსი, მერე ყოფილა უნივერსიტეტში და იქიდან გამოსული დანიშნულა აკოვის გუბერნიაში სასოფლო შკოლის მასწავლებლათ.

განცხადებანი

წასვლის გამო ისუილება პიანინო, გარმონია—ქლიუბ და უზრალო მებელი სოლოლაკზე სადოვის მუჩაზე მელიძოვის სახლებში № 43 ჰქითხეთი ბიჰს სტაფანს.

(2-3)

თბილისის ძალაქი, გამგომობა საყოველთაოთ აცხადებს, რომ 13 აპრილს დანიშნულია ტორგი, ხუთი წლით არენდით მიცემის ქალაქის ალაგებისა, რომელიც შეადგენს 600 ოთხ კუთხი საყენს და რომელიც მდებარობს მე 10 უჩასტკის მეორე ნაწილში, პირველ ჩაწავალ მტკვრის დაღმართზედ, ერისთვის სახლის პირდაპირ შემდეგ საზღვრებით-ჩრდილოეთის მხარეს ვარანცოვის ნაბეჩეფნა, აღმოსავლეთით და სამხრეთით მდინარე მტკვარი და დასავლეთით ისარლოვის მამულები.

(3-3)

ამ დაბრკოლებებს? უნდა გავისარჯნეთ, ხელი ხელს მივსცეთ, სიტყვა-სიტყვას, ჭკუა-ჭკუას, გროში გროშს მოუშატოთ და საქმე დაიწყეთ! საქმე მხოლოდ იმაშია, ვის უნდა ვანდოთ, ვინ უნდა ითავოს, ვინ უნდა გავვიმართოს ამ გვარი სასოფლო და სამოქალაქო სასწავლებლები? მრთი პასუხი—ისევე თვითონ ჩვენ!!“ თუ ჩვენ არა, სხვა ვერა ვინ ვერ მოგვცემს ჩვენ საკუთარ შკოლას, თვით ჩვენი ცხოვრების, ხალხოსნობის დამაკმაყოფილებელ შკოლას, ვერა და ვერა! ამ იმედით მოუთმენელად ველით ჩვენ ქვეყანაში განათლების გავრცელები საზოგადოების დაარსებას!! იმედია, რომ ყოველი ქართველი არაფერს არ დაიშურებს ამ საზოგადოებისათვის, რათა მას საშუალება მიეცეს, მართლა და თვით ჩვენი საკუთარი ჭკუით, საკუთარი სურვილის და ცხოვრების მოთხოვნილებებისამებრ აწარმოოს ჩვენი ხალხის განათლება!...

მანო როსტომიშვილი
მ. შაქათაძე, 26 მარტს 1879 წ.

თფილისის საადგილ-მამულო განკის გაგზოვა აცხადებს რომ § 15 განკის წმინდის ქალით მამო-მოსხმევაული პირების უძრავი მამულები, რომლებიც შემთხვევით გირამთ განკში და ამავე წმინდის ქალითვე ნახვარ წლის სარგებლის წინათ შემოუბანლოვის გამო ისჯიდება სახალსოთ. ამ გამულების გაყიდვა წმინდობა მართო მაშინ როცა მამამულეები შემოიტანენ ნახვარ წლის სარგებელს.

სახელი და გვარი მემამულეებისა.	რა გვარი მამულია	ადგილი საცა მამული იმყოფება
პოლოტაური, ბიორგი ივანეს ძე.	ვენახი ხეხილის-ბალი 1 დესიატინა და 600 ოთხკუთხ. საყენი	თფილისის გუბერნიის და მარაში, სოფ. დილოში
მარტივეი, პავლე სიმონის ძე	მრ-სართულიანი ქვითკირის სახლი 60 ოთხკუთხი საყენი მიწით.	მ. თფილისში. II განყოფილებაში 14 ნაწილში, ავლაბარში.
მესტივეი, სადინ-საკარ-მელი	მრ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ბალით და 547 ოთხკუთხი საყენი მიწით	თფილისში, I განყოფილებაში 19 ნაწილში ბოტანიკური ოღის გვერდით.
მამუკიანცევი ბაგრატი და ალექსი გეურკის-შვილები	მრ-სართულიანი ქვითკირის სახლი 143 ოთხკუთხი საყენი მიწით	თფილისში II განყოფილებაში 13 ნაწილში, უახლოეს ქუჩაში (ბეზიმონნი ქუჩა)
ბატაგოვისა, ანა ივანის ასული	ბლის ნაწილი 7 დესიატინა 1440 ოთხკუთხი საყენი მიწით	თფილისის გუბერნიის და მარაში სოფ. ზემო-ავეჯალაში.
რუსივე-შორიბაშოვი, ბიორგი ბიორგისძე	ერთ სართულიანი ქვითკირის სახლი 1250 ოთხკუთხი საყენი მიწით	თფილისის გუბერნიის ქ. თელავში შორიბაშოვის ქუჩაზე.
ვანაძისა, კნ. მარიამ მიხეილის ასული	ვენახი, 3 დესიატინა	თფილისის გუბერნიის სიღნაღის მარაში სოფ. ტარდნახში.

(3-1)

უფ. გიგო ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში იყიდება ყოველნაირი ახალი მართული წიგნები.
მალაზია იმყოფება ბაღს ზემოდამ, მაშვეთის ეკლესიის ქვევით დუქნებში. ბარევე პირველ შეუძლინთ მალაზის და დიბარონ წიგნები: Въ тифлиси. Въ книжный магазинъ г. Чарквіани.

უფ. ბ. ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში და აგრეთვე მუთაისში—უფ. პ. მესხის მალაზიაში იყიდება

„პაი ჭკუისაგან“
ბამედა ოთხ მოქმედებად ბრიბოვ დოვისა. ნათარგმნი ბრ. ა. წინიძღვაროვის-ძიერ.
უასი—მეხსი უაური

დაიბეჭდა და იყიდება
სამართლებრივი
კალენდარი
უასი 20 კაპეკი
შედგენილი ი. ლიპინსკან და გამოცემული მკ. ხელაძისაგან.
თფილისში, ყველა წიგნების მალაზიაში. ბორში: ძამოვეის მალაზიაში, მუთაისში: პ. მესხის წიგნის მალაზიაში და ლორთქიფანიძის ბიბლიოთეკაში. შოთში: მლისბარ ბაბალოეთან, მსურგეთში, ბრიგოლ ჯინჭარაძის მალაზიაში.
ვინც 100 ეგზ. ერთათ გაიწერს, იმას ეგზემპლარი 15 კაპეკათ დაეთმობათ.—
იყიდება უ. ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში

ბამოვიდა და იყიდება
„ბუთიაოვა“
ვოდვემო
აკაკი წამრთლისა
იყიდება: ჩარკვიანის, მართანოვის და ბრიტუროვის წიგნის მალაზიაში, აგრეთვე უფ. შავერდოვის ბაზეთის სააგენტოში—ბუთივარზე.
მუთაისში—უფ. პ. მესხის წიგნის მალაზიაში.
უასი—ერთი აბაზი.

„ჭაერ მსტატი“
ბამედა ოთხ-მოქმედებად, თხზულება მ. ჯორჯაძისა

რბ. გზა.	დღია.	ს.ღაი.	II კ.	III კ.	ბელგრაფი	მანკაბ.	მასანდა	მანკაბ.	თფილისის სამაჰრნალო.
თფილისი	9 21	5 18	კაბ. 6.	კაბ.	მცი სიტყვა თფილისიდან:		თფილისი, 5 აპრილს.		მრგენ ს მაედანზე, წ ნამძღვაროვის სახლებში.
მცხეთა	10 11	6 27	85	44	ბაკახიის აქთა მხრის ყველა ქალაქებში.	50	ფქვ. თეთ. ბანჯისა, თ.	160	აქათმყოფებს მიიღვენ ყოველს დღე დროს 9 საათიდან 1-მდინ.
ბორი	11 58	9 43	3	153	როსტოვ, მდგახს, მოსკოვი	2	მერი თათი	125	მოსხიბათს: მერ იშვეი და ბარლევინი—შინაგ. ავთა, შიუჩარინა—ქალის ექიმი და საშვილმონოს ოპერაციები.
ხაშური	1 29	11 57	473	242	პეტერბურ, მარაგას	2	ბანბა მრ. ცისა, აუთი	730	სამშაბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
სურამი	144		490	261	მსმალდოშ, შვეიცარიისში	3	— პეტრიკისა, ფუთი	840	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
შვილია	5 49		721	369	იტალიანი და ს. ფრ. იგუთნი	350	ბაპენტოვი ბ მბა ფუთი	960	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
რიონი	6 57		844	431	ინგლისში	375	მალკლი თოშურდ ფუთი	650	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
სამტრედია	7 51		966	493	ეოგრა		— მარაქამისა ფუთი	380	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
ახალ-სენაკი	8 43		1071	547	ა) თფილისიდან: სამზღვარ გართ, მუთაის, რუსეთი—ყოველდღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორშ. და ხუშ. მსურ.—პარასკ. და რ. შ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.		— მარაქამისა ფუთი	210	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
შოთი	9 50		1224	626	ბ) მუთაიდან: თფილისისა და შოთის ქვითკირის სახლი და შოთის ქვითკირის სახლი. მსურ.—პარასკ. და რ. შ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.		— მარაქამისა ფუთი	550	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
უთი	9 3				წიგნის გაგზავნა რუსეთში და სამზღვარ გარეთ:		— მარაქამისა ფუთი	755	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
ახალ-სენაკი	10 14		153	78	ლია წიგნის	4	— მარაქამისა ფუთი	1260	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
სამტრედია	11 5		261	33	და სამზღვარ გარეთ:		— მარაქამისა ფუთი	18	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
რიონი	12 13		384	197	ლია წიგნის	4	— მარაქამისა ფუთი	18	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
შვილია	1 18	ლაშე	5	3256	და სამზღვარ გარეთ:		— მარაქამისა ფუთი	460	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
სურამი	5 12		1107	34374	ლია წიგნის	4	— მარაქამისა ფუთი	735	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
ხაშური	5 39		1377	51384	და სამზღვარ გარეთ:		— მარაქამისა ფუთი	550	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
ბორი	7 5		489	24473	ლია წიგნის	4	— მარაქამისა ფუთი	65	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
მცხეთა	8 50		659	1139582	და სამზღვარ გარეთ:		— მარაქამისა ფუთი	1180	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.
თფილისი	9 31		756	1224626	ლია წიგნის	4	— მარაქამისა ფუთი	740	მოსხიბათს: შერმიშვეი—შინაგ. პ. ბახუტოვი—საბეილო და ბავშვ. ს. პეტუნოვი—თვალის.